

KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju tal-Opinjoni tal-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data dwar il-pakkett legiżlattiv “Patt Ġdid għall-Konsumaturi”

(It-test sħiħ ta’ din l-Opinjoni jista’ jinstab bl-EN, bil-FR u bil-DE fuq is-sit web tal-KEPD www.edps.europa.eu)

(2018/C 432/04)

Din l-Opinjoni tiddekrivi l-pożizzjoni tal-KEPD dwar il-pakkett legiżlattiv intitolat: “Patt Ġdid għall-Konsumaturi” li hu magħmul mill-Proposta għal Direttiva dwar l-infurzar aħjar u l-immodernizzar tar-regoli dwar il-protezzjoni tal-konsumatur tal-UE u l-Proposta għal Direttiva dwar azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi.

Il-KEPD jilqa’ l-intenzjoni tal-Kummissjoni li timmodernizza r-regoli eżistenti f-qasam li l-għanijiet tiegħu huma allinjati mill-qrib ma’ dawk tal-qafas dwar il-protezzjoni tad-data li gie mmodernizzat dan l-aħhar. Huwa jagħraf il-htieġa li jimtela l-vojt fl-acquis attwali tal-konsumaturi sabiex iwieġeb għall-isfida pprezentata minn mudelli ta’ negozju predominanti għas-servizzi diġitali li jiddependu fuq il-ġbir massiv u l-mone-tizzazzjoni ta’ data personali kif ukoll fuq il-manipulazzjoni tal-attenzjoni tan-nies permezz ta’ kontenut fil-mira. Din hija opportunità unika sabiex titjeb il-liġi dwar il-konsumatur sabiex isir rimedju għall-izbilanċ li qed jikber u l-ingustizzja bejn individwi u kumpaniji b’saħħithom fis-swieq diġitali.

B’mod partikolari, il-KEPD jappoġġja l-għan li jiġi estiż l-ambitu tad-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁽¹⁾ sabiex il-konsumaturi, li jirċievu servizzi minghajnir hlas, ikunu jistgħu jibbenefikaw mill-qafas ta’ protezzjoni previst b’din id-Direttiva, peress li dan jirrifletti r-realtà u l-htigijiet ekonomici tal-lum.

Il-Proposta tqis ir-rakkomandazzjonijiet tal-Opinjoni tal-KEPD 4/2017 u tevita milli tuża t-terminu “kontro-prestazzjoni” jew li tagħmel distinzjoni bejn data li tiġi pprovduta b’mod “attiv” jew “passiv” mill-konsumaturi lill-fornituri tal-kontenut diġitali. Madankollu, il-KEPD jinnota bi thassib li d-definizzjonijiet previsti bil-Proposta jistgħu jintroduċu l-kunċett ta’ kuntratti għall-provvista ta’ kontenut diġitali jew servizz diġitali li għalih il-konsumaturi jistgħu “jhallsu” bid-data personali tagħhom, minflok ihallsu bil-flus. Dan l-approċċ ġdid ma jsolvix il-problemi kkawżati bl-użu tat-terminu “kontro-prestazzjoni” jew billi ssir analogija bejn il-forniment ta’ data personali u l-pagament ta’ prezz. B’mod partikolari, dan l-approċċ ma jikkunsidrax biżżejjeġ in-natura tad-drittijiet fundamentali tal-protezzjoni tad-data, għaliex hu jqis id-data personali bħala sempliċi ass ekonomiku.

Il-GDPR diġà stabbilixxa bilanċ rigward iċ-ċirkostanzi li fihom l-ipproċessar tad-data personali jista’ jsir fis-suq diġitali. Il-Proposta għandha tevita milli tippromwovi metodi li jkunu jistgħu jiġu interpretati b’mod inkonsistenti mal-impenn tal-UE sabiex tippoteġi b’mod sħiħ id-data personali kif stabbilit fil-GDPR. Sabiex tiġi pprovduta protezzjoni wiesgha tal-konsumatur minghajnir riskju li jiġu mminati l-prinċipji tal-liġi dwar il-protezzjoni tad-data, jista’ jiġi previst approċċ alternattiv, bħal pereżempju fuq il-bażi ta’ definizzjoni ta’ “servizz” mid-Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku, id-dispożizzjoni li tiddefinixxi l-kamp ta’ applikazzjoni territorjali tal-GDPR jew l-Artikolu 3(1) tal-Approċċ Ġenerali tal-Kunsill dwar il-Proposta ta’ Kontenut Diġitali.

Għalhekk, il-KEPD jirrakkomanda li wiehed joqgħod lura minn kwalunkwe referenza għal data personali fid-definizzjonijiet tal-“kuntratt għall-provvista ta’ kontenut diġitali li mhux jidher fuq mezz tangibbli” u “l-kuntratt ta’ servizz diġitali” u jissuġġerixxi li joqgħod minflok fuq kunċett ta’ kuntratt li permezz tiegħu kummerċjant iforni jew jimpenja ruħu li jipprovidi kontenut diġitali speċifiku jew servizz diġitali lill-konsumatur “irrispettivament minn jekk huwiex meħtieġ pagament tal-konsumatur”.

Barra minn hekk, il-KEPD jiġbed l-attenzjoni għal diversi interferenzi potenzjali tal-Proposta bil-applikazzjoni tal-qafas tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data, b’mod partikolari il-GDPR, u jipprovidi rakkomandazzjonijiet.

L-ewwel nett, il-KEPD jishaq li l-ipproċessar tad-data personali jista’ jsir biss mill-kummerċjanti skont il-qafas tal-UE dwar il-protezzjoni tad-data, b’mod partikolari il-GDPR.

(¹) ĠU L 304, 22.11.2011, p. 64.

It-tieni, il-KEPD huwa kkonċernat għall-fatt li, li kieku l-kunċett ta' "kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali jew servizz diġitali li għalih il-konsumaturi jipprovdu id-data personali tagħhom, minflok iħallu bil-flus" kellu jiġi introdott mill-Proposta, dan jista' jkarrq bil-fornituri ta' servizz li jistgħu jiġu mgiegħla jemmnu li l-ipproċessar tad-data ibbażat fuq kunsens fil-kuntest ta' kuntratt ikun legalment konformi fil-kazijiet kollha, anke fejn il-kundizzjonijiet għal kunsens validu stabbilit fil-GDPR ma jkunux sodisfatti. Dan jimmina ċ-ċertezza legali.

It-tielet, l-interazzjoni kumplessa bejn id-dritt tal-irtirar mill-kuntratt u l-irtirar tal-kunsens għall-ipproċessar ta' data personali, kif ukoll l-obbligu tal-kummerċjant li jirrimborża lill-konsumatur f'każ ta' rtirar turi d-diffikultajiet li l-kunċett ta' "kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali jew servizz diġitali li għalih il-konsumaturi jipprovdu id-data personali tagħhom, minflok iħallu bil-flus" introdott bil-Proposta jiġi rikonċiljat man-natura tad-dritt fundamentali tad-data personali u l-GDPR.

Il-KEPD jikkunsidra wkoll li l-Proposta għandha temenda l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2011/83/UE, u għandha tintroduċi dispożizzjoni li tiddikjara b'mod ċar li f'każ ta' kunflitt bejn id-Direttiva 2011/83/UE u l-qafas legali dwar il-protezzjoni tad-data, tal-aħħar għandu jipprevali.

Barra minn hekk, il-KEPD jilqa' wkoll il-Proposta l-ġdida dwar ir-rimedju kollettiv, li għandha l-għan li tiffaċilita r-rimedju għall-konsumaturi fejn hafna konsumaturi jkunu vittmi tal-istess ksur, f'hekk imsejha sit-wazzjoni ta' hsara tal-massa. Il-KEPD jassumi li l-mekkaniżmu ta' rimedju previst fil-Proposta dwar ir-rimedju kollettiv għandu l-għan li jkun kumplimentari għal dak previst fl-Artikolu 80 tal-GDPR dwar ir-rappreżentazzjoni ta' suġġetti tad-data.

Madankollu, sakemm il-kwistjonijiet relatati mal-protezzjoni tad-data personali jkunu inkluzi fl-ambitu tal-azzjoni kollettiva skont il-Proposta, il-KEPD jikkunsidra li "l-entitajiet ikkwalifikati" li se jkunu jistgħu jressqu l-azzjonijiet rappreżentattivi f'dan il-qasam skont il-Proposta għandhom ikunu soġġetti għall-istess kundizzjonijiet kif stabbiliti fl-Artikolu 80 tal-GDPR.

Fl-istess ambitu, il-Proposta dwar ir-rimedju kollettiv għandha tiċċara li l-azzjonijiet rappreżentattivi dwar kwistjonijiet ta' protezzjoni tad-data għandhom jingiebu biss quddiem l-awtoritajiet amministrattivi li huma l-awtorità superviżorja dwar il-protezzjoni tad-data fit-tifsira tal-Artikoli 4(21) u 51 tal-GDPR.

Bħala konkluzjoni, il-KEPD jikkunsidra li l-applikazzjoni ta' żewġ mekkaniżmi differenti dwar ir-rimedju kollettiv, għall-GDPR u r-Regolament dwar il-Privatezza Elettronika tal-futur, flimkien ma' punti sostantivi dwar l-interazzjoni bejn il-konsumatur u l-protezzjoni tad-data, tehtieg aktar kooperazzjoni sistematika bejn il-protezzjoni tal-konsumatur u l-awtoritajiet dwar il-protezzjoni tad-data li tista' titwettag, pereżempju, fi hdan in-netwerk volontarju diġà eżistenti tal-korpi ta' infurzar mill-oqsma tal-kompetizzjoni, il-konsumaturi u l-protezzjoni tad-data — Clearinghouse Diġitali.

Fl-aħħar nett, il-KEPD jilqa' l-inizjattiva li jiġi agġornat l-infurzar tar-regoli tal-konsumatur: ir-revizjoni tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni għall-Protezzjoni tal-Konsumatur. F'dan il-kuntest, il-KEPD jikkunsidra li huwa kruċjali li jiġu esplorati iżjed is-sinerġiji bejn il-protezzjoni tad-data u l-liġi dwar il-konsumatur. Il-kooperazzjoni bejn il-protezzjoni tal-konsumatur u l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data trid issir aktar sistematika kull fejn iqumu kwistjonijiet speċifiċi li jkunu ta' interess għaż-żewġ naħat, li fihom il-benessri tal-konsumatur u l-protezzjoni tad-data jidher li jkunu involuti.

I. INTRODUZZJONI U SFOND

1. Fil-11 ta' April 2018, il-Kummissjoni Ewropea (minn hawn 'il quddiem "il-Kummissjoni") ħarġet il-Komunikazzjoni "Patt Ġdid għall-Konsumaturi" ⁽¹⁾ (minn hawn 'il quddiem "il-Komunikazzjoni") flimkien maż-żewġ proposti legiżlativi li ġejjin:

— proposta għal Direttiva li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE, id-Direttiva 98/6/KE, id-Direttiva 2005/29/KE u d-Direttiva 2011/83/UE dwar l-infurzar ahjar u l-immodernizzar tar-regoli dwar il-protezzjoni tal-konsumatur tal-UE ⁽²⁾;

⁽¹⁾ Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew — "Patt Ġdid għall-Konsumaturi", COM(2018) 183 final.

⁽²⁾ Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993, id-Direttiva 98/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar infurzar ahjar u mmodernizzar tar-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur COM(2018) 185 final.

- proposta għal Direttiva dwar azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE ⁽¹⁾.
2. Iż-żewġ proposti għandhom jiġu kkunsidrati bħala pakkett b'għanijiet komuni, speċjalment biex:
- jimmodernizzaw ir-regoli eżistenti u jimlew il-vojt fl-acquis preżenti dwar il-konsumatur;
  - jipprovdju opportunitajiet ta' rimedju aħjar għall-konsumaturi, jappoġġjaw infurzar effettiv u aktar kooperazzjoni mill-awtoritajiet pubbliċi f'Suq Uniku ġust u sikur;
  - iżidu l-kooperazzjoni ma' pajjiżi shab barra l-UE;
  - jiżguraw trattament ugwali għall-konsumaturi fis-Suq Uniku u jigarantixxu li l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti jkollhom is-setgħa li jindirizzaw kwalunkwe problema dwar il-prodotti bi "kwalità doppja" għall-konsumatur;
  - itejbu l-komunikazzjoni u l-bini tal-kapaċità sabiex jagħmlu lill-konsumaturi iżjed konxji tad-drittijiet tagħhom u sabiex jgħinu lill-kummerċjanti, speċjalment l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, biex ikunu konformi b'mod aktar faċli mal-obbligi tagħhom;
  - iħarsu lejn l-isfidi tal-futur għall-politika dwar il-konsumaturi f'ambjent ekonomiku u teknoloġiku li qed jevolvi malajr.
3. B'mod aktar speċifiku, il-Proposta dwar l-infurzar aħjar u l-immodernizzar tar-regoli dwar il-protezzjoni tal-konsumatur tal-UE (minn hawn 'il quddiem "il-Proposta") għandha l-għan li tagħmel it-titjib deskritt hawn taħt:
- Penali aktar effettivi, proporzjonati u dissważivi għal ksur transkonfinali mifruż;
  - Id-dritt għal rimedji individwali għall-konsumaturi;
  - Aktar trasparenza għall-konsumaturi f'postijiet tas-suq onlajn;
  - Estensjoni tal-protezzjoni tal-konsumaturi fir-rigward ta' servizzi diġitali;
  - Li jitnehhew il-piżijiet għan-negożji;
  - Li tiġi ċċarata l-libertà tal-Istati Membri biex jadottaw regoli dwar ċerti forom u aspetti ta' bejgħ lil hinn mill-bini tan-negożju;
  - Li jiġu ċċarati r-regolamenti dwar il-promozzjoni qarrieqa ta' prodotti ta' "kwalità doppja".
4. Barra minn hekk, il-Proposta għal Direttiva dwar azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi (minn hawn 'il quddiem "il-Proposta dwar ir-rimedju kollettiv") għandha l-għan li tiffaċilita r-rimedju għall-konsumatur, fejn hafna konsumaturi jkunu vittmi tal-istess ksur, f'hekk imsejha sitwazzjoni ta' ħsara tal-massa.
5. Fiż-żmien tal-adozzjoni taż-żewġ proposti, il-KEPD ma giex ikkonsultat mill-Kummissjoni.

VII. KONKLUŻJONI

Dwar il-Proposta:

69. Il-KEPD jilqa' l-intenzjoni tal-Kummissjoni li timmodernizza r-regoli eżistenti u li timla l-lakuni fl-acquis attwali tal-konsumatur halli tilqa' għall-isfidi preżenti bħalma huma l-mudelli ta' negożju godda li qed jiżviluppaw, li fihom data personali qed tintalab minghand il-konsumaturi li jkunu jixtiequ jkollhom aċċess għall-kontenut diġitali jew li jkunu jridu jużaw servizzi diġitali.
70. Madankollu, il-KEPD jinnota bi tħassib li d-definizzjonijiet previsti bil-Proposta jistgħu jintroduċu l-kunċett ta' kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali jew servizz diġitali li għalih il-konsumaturi jistgħu "jhallu" bid-data personali tagħhom, minflok ihallu bil-flus. Il-KEPD jixtieq jemfasizza li dan l-approċċ ġdid ma jsoolvix il-problemi kkawżati billi jintuża t-terminu "kontro-prestazzjoni" jew billi ssir analogija bejn id-dispożizzjoni ta' data personali u l-hlas ta' prezz. B'mod partikolari, dan jikkunsidra li dan l-approċċ ġdid ma jikkunsidrax biżżejjed in-natura tad-drittijiet fundamentali dwar il-protezzjoni tad-data għaliex id-data personali jqisha bħala ass ekonomiku biss.

⁽¹⁾ Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE, COM(2018) 184 final.

Sabiex tiġi pprovduta protezzjoni wiesgħa tal-konsumatur mingħajr riskju li jiġu mminati l-prinċipji tal-liġi dwar il-protezzjoni tad-data, jista' jiġi previst approċċ alternattiv, bħal pereżempju fuq il-bażi ta' definizzjoni ta' "servizz" mid-Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku, id-dispożizzjoni li tiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni territorjali tal-GDPR jew l-Artikolu 3(1) tal-Approċċ Ġenerali tal-Kunsill dwar il-Proposta ta' Kontenut Diġitali.

71. Għalhekk, il-KEPD jirrakkomanda li wieħed joqghod lura minn kwalunkwe referenza għad-data personali fid-definizzjonijiet tal-"kuntratt għall-provvista ta' kontenut diġitali li mhuwiex fornutt fuq mezz tangibbli" u "l-kuntratt ta' servizz diġitali" u jissuġġerixxi li joqghod minflok fuq kuncett ta' kuntratt li permezz tiegħu kummerċjant iforni jew jimpenja ruħu li jipprovdi kontenut diġitali speċifiku jew servizz diġitali lill-konsumatur "irrispettivament minn jekk huwiex meħtieġ pagament tal-konsumatur".
72. Barra minn hekk, il-KEPD jiġbed l-attenzjoni għal diversi interferenzi potenzjali tal-Proposta mal-applikazzjoni tal-qafas tal-protezzjoni tad-data tal-UE, b'mod partikolari mal-GDPR, u jipprovdi rakkomandazzjonijiet:
  - l-ipproċessar tad-data personali tista' ssir biss mill-kummerċjanti skont il-qafas tal-protezzjoni tad-data tal-UE, partikolarment b'mod konformi mal-GDPR;
  - li kieku l-kuncett ta' "kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali jew servizz diġitali li għalih il-konsumaturi jipprovdu d-data personali tagħhom minflok il-pagament bil-flus" kellu jiġi introdott bil-Proposta, dan jista' jfixkel lill-fornituri tas-servizz li jista' jġieghlhom jemmnu li l-ipproċessar ta' data bbażat fuq kunsens fil-kuntest ta' kuntratt ikun legalment konformi fil-kazijiet kollha, anke fejn il-kundizzjonijiet għal kunsens validu kif stabbilit fil-GDPR ma jkunux ġew sodisfatti. Dan jimmina ċ-ċertezza legali;
  - il-perjodu ta' 14-il ġurnata biex tirtira mill-kuntratt, introdott bil-Proposta, ma jstax jitqies bħala restrizzjoni fuq id-dritt li jiġi rtirat il-kunsens fi kwalunkwe perjodu kif previst fil-GDPR;
  - jista' ma jkunx possibbli li jiġi evalwat il-valur tad-data personali f'każ ta' rtirar mill-kuntratt. Hu, għalhekk, domandabbli jekk il-Proposta tistax fil-fatt tiżgura li l-konsumaturi se jiġu kkompensati b'mod ġust.
73. Fl-aħħar nett, il-KEPD jikkunsidra li l-Proposta għandha temenda l-Artikolu 3 tad-Direttiva 2011/83/UE u tintroduci dispożizzjoni li tiddikjara b'mod ċar li f'każ ta' kunflitt bejn id-Direttiva 2011/83/UE u l-qafas legali dwar il-protezzjoni tad-data, dan tal-aħħar għandu jipprevali.

Dwar il-Proposta dwar ir-rimedju kollettiv:

74. Il-KEPD jilqa' l-Proposta l-ġdida dwar ir-rimedju kollettiv, li għandha l-għan li tiffacilita r-rimedju għall-konsumaturi fejn hafna konsumaturi jispicċaw vittma tal-istess ksur, f'hekk imsejha sitwazzjoni ta' hsara tal-massa.
75. Madankollu, sakemm il-kwistjonijiet relatati mal-protezzjoni tad-data personali jkunu inklużi fl-ambitu tal-azzjoni kollettiva skont il-Proposta, il-KEPD jikkunsidra li "l-entitajiet ikkwalifikati" li se jkunu jistgħu jressqu l-azzjonijiet rappreżentattivi f'dan il-qasam skont il-Proposta għandhom ikunu soġġetti għall-istess kundizzjonijiet kif stabbiliti fl-Artikolu 80 tal-GDPR.
76. Fl-istess ambitu, il-Proposta dwar ir-rimedju kollettiv għandha tiċċara li l-azzjonijiet rappreżentattivi dwar kwistjonijiet ta' protezzjoni tad-data għandhom jingiebu biss quddiem l-awtoritajiet amministrattivi li huma l-awtorità superviżorja dwar il-protezzjoni tad-data fit-tifsira tal-Artikoli 4(21) u 51 tal-GDPR.
77. Il-KEPD jikkunsidra wkoll li l-applikazzjoni ta' żewġ mekkaniżmi differenti dwar ir-rimedju kollettiv, għall-GDPR u r-Regolament dwar il-Privatezza Elettronika tal-futur, flimkien ma' punti sostantivi oħrajn ta' interazzjoni bejn il-konsumatur u l-protezzjoni tad-data, teħtieġ kooperazzjoni aktar sistematika bejn il-protezzjoni tal-konsumatur u l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data li tista' ssehh, pereżempju, fi hdan in-netwerk volontarju diġà eżistenti tal-korpi ta' infurzar li ġejjin mill-oqsma tal-kompetizzjoni, tal-konsumaturi u tal-protezzjoni tad-data - il-Clearinghouse Diġitali.

Dwar ir-reviżjoni tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni għall-Protezzjoni tal-Konsumatur:

78. Il-KEPD jilqa' l-inizjattiva li jiġi aġġornat l-infurzar tar-regoli tal-konsumatur: ir-reviżjoni tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni fil-Protezzjoni tal-Konsumaturi.

79. F'dan il-kuntest, il-KEPD jikkunsidra li huwa kruċjali li jiġu esplorati iżjed is-sinerġiji bejn il-protezzjoni tad-data u l-liġi dwar il-konsumatur. Il-kooperazzjoni bejn il-protezzjoni tal-konsumatur u l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data trid issir aktar sistematika kull fejn iqumu kwistjonijiet speċifiċi li jkunu ta' interess għaż-żewġ naħat, li fihom il-benessri tal-konsumatur u l-protezzjoni tad-data jidher li jkunu involuti.

Brussell, il-5 ta' Ottubru 2018.

Giovanni BUTTARELLI

Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad- Data
